

Ardealul

Apare Lunea, dimineata, cu ultimele informatiuni politice si stiri sportive

Director:
Theodor Reculescu
Abonamente:
1 an: 100 lei, jum. de an:
50 lei. — Autoritati, mari
intreprinderi 1000 Lei.
Redactia si administratia
Arad, Str. Alexandri 8.

"Porunca Vremii"

Acesta este titlul celui mai curajos și intransigent cotidian naționalist ce apare, ca o stea călăuzitoare a presei naționaliste, în România și care reprezintă cu adevărat porunca vremii noastre.

În coloanele acestui ziar au loc toate partidele de dreapta. Legionarii prin d. prof. univ. Dragoș Protopopescu și I. Diaconescu, național-creștinii, prin d. Toma Vlădescu, iar alți zăriști de seamă ca N. Crevedia, N. Bogdan, Al. Berteș, servesc zilnic publicului cititor cele mai documentate și frumoase articole de luptă națională.

Odată cu serbarea Zilei Eroilor, „Porunca Vremii” și-a sărbătorit un an de apariție și luptă zilnică, apărând într-un foarte frumos și documentat număr festiv de 60 pagini.

În aceste pagini găsim descrie faptele glorioasei noastre Dinastii, eroismul românesc, apoi istoricul mișcărilor naționaliste din Europa întreagă și dela noi.

Omul care, prin miraculoasele sale facultăți, a schimbat destinul poporului german, Adolf Hitler, este descris amănunțit precum și opera sa.

Mussolini, ducele reînvierii latine, ocupă o pagină întreagă în acest număr. Nu mai puțin Kemal Atatürk, Mareșalul Iosel Piłsudski, Franța eroică și naționalistă.

Tot astfel prodigioasa figură a dictatorului portughez: Salazar.

Istoricul și urmările nefaste ale comunismului cătropitor și ale masoneriei iudaice ocupă câteva pagini cu documente zdrobitoare pentru acești păduchi ai națiunilor.

Tot ce a produs geniul poporului românesc în decursul sbuciumatei sale existențe este arătat în aceste pagini.

D-nii Vaida-Voevod, A. C. Cuza, Octavian Goga, M. Maiorescu precum și mișcarea (Continuare în pag. III-a)

Ignoranți, sau antidinastici?

S'a ncheiat anul de când în coloanele acestea a apărut un articol intitulat: „Cine merge cu dl. Vaida și cine rămâne cu streinii”, care a avut darul de-a mă face centrul calomniilor officiosului național-tărănist din Arad. Cititorii își amintesc desigur cum s'a soldat conflictul. Nu voiu insista deci.

După un an însă, gazeta cu pricina vine și se face vinovată de aceleași manopere, ba ce-l mai mult, de acelea pe cari vroia să le arunce în sarcina ziarului meu. Officiosul național-tărănist, care pretindea că noi am comis o indiscreție atunci când am arătat că toți cei rămași alături de d-nii Madgearu, Lupu și Mihalache sunt căsătoriți cu unguroaice sau evreice, lipsindu-le deci autoritatea morală de-a lua lupta alături de d. Vaida, vine azi și afirmă, în mod mincinos, dealtfel, că naționalistul Corneliu Zelea Codreanu s'ar numi în realitate Zelinski, apoi că generalul Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul este grec și — culmea — că doctorul Vasile Noveanu, conducătorul partidului „Totul pentru Țară”, din Arad, ar fi nici mai mult nici mai puțin, decât evreul Neuwelt.

Nu am autorizația d-lui dr. Noveanu de a-i lua apărarea, dar în lipsa d-sale din Arad, socot că trebuie să denunț opiniei publice tentativa de crimă morală ce se încearcă desigur de oameni lipsiți totalmente de scrupule. Autorii acestei crime morale premeditate sunt mai prejos de orice calificativ. Sigura armă ce le-a mai rămas este minciuna și calomnia. Nu ne îndoim că doctorul Vasile Noveanu își va lua satisfacția așa cum se cuvine față de niște oameni cari au reușit să ne producă cea mai puternică scârbă.

Intr'un aliniat ei scriu: „Și tot familia acestor venetici (a d-lui general Gh. Cantacuzino n. n.) a avut partea ei însemnată și la detronarea primului domn român al Principatelor Unite, Al. I. Cuza”. Nu știu cine a scris aceste enormități, dar autorul lor — acest celebru anonim — dă dovadă de cea mai crasă ignoranță, sau, în cazul cel mai bun, de cea mai teribilă mârșevie.

Ignorant este dacă nu știe că Domnitorul Cuza a fost detronat în urma loviturii de Stat din 11 Februarie 1866, pentru că să se facă loc marelui rege de mai târziu, Carol I, care a

fost ales printr'un plebiscit în ziua de 20 Aprilie 1866, ca Domn al Principatelor Unite, apoi, zece zile mai târziu, alegerea aceasta a fost ratificată de Adunarea Națională, având asentimentul împăratului Napoleon III. Nu a fost deci acțiunea unei singure persoane, ci voința celor 685.969 cari au votat pentru, în pofida unui număr restrâns de 224 proffitori. Acești 224 au fost — da! — cei cari subminau interesele noului Stat, iar dacă am sta să le urmărim linia, am găsi cu toată certitudinea pe descendenții acestora înregimentați în partidul național-tărănesc și în celelalte zise „de stânga”.

Sau dacă celebrul A. care semnează articolul din officiosul național-tărănist (A. vine dela anonim) a știut acestea, este un mârșav când caută să infățișeze bravura unui act atât de mareț, atât de important pentru viitorul României — familia Cantacuzino ar fi săvârșit, într'adevăr, o bravură, dacă „ar fi avut partea ei însemnată” în acest act, așa cum afirmă gazeta amintită — să-l infățișeze, zic, drept o nesocotință, drept o crimă.

(Continuare în pagina IV-a)

Bisericile minoritare și reforma agrară

Un ziar unguresc din Transilvania se ocupă într'un articol scris cu mult necaz de pierderile suferite de bisericile maghiare în urma reformei agrare. Această mare reformă socială e numită de ziar „pusuire” și e prezentată ca un dezastru, care i-a lovit necruțător pe unguri. Tânguirea nu e nouă, am auzit-o de nenumărate ori în curs de 15 ani. Credeam însă, că timpul îi va face pe conlocuitorii noștri să privească lucrurile cu mai multă obiectivitate și să le expună fără palima care orbește și fără reticențele cari jienesc.

Din recenta plângere a ziarului ma-

ghiar, ca și din cele precedente privitoare la această chestiune, se desprinde impresia, că exproprierea ar fi fost o măsură aplicată numai bisericilor minoritare și că ea ar fi fost pur și simplu o confiscare, adică li s'ar fi luat bisericilor amintite pământul, fără a li se da contravaloarea lui. De aceea reforma e numită „pusuire” (pusztítás) și de aceea articolul spune, că în urma ei „bisericile minoritare au pierdut aproape totul”.

Înainte de toate trebuie să stabilim adevărul, că marea reformă nu a avut absolut nici o tendință ori ascuțis anti-minoritar și cu atât mai puțin anti-

maghiar. Ea a fost hotărâtă înainte de război și anume în 1913 și numai îmbunătățirea în anul următor a războiului mondial a împiedicat realizarea, atunci, a ei. Este evident, că în 1913, guvernul român din București, nu se putea gândi, luând în programul său de realizări, această reformă, la bisericile minoritare din Ardeal din mott-vul foarte simplu, că Ardealul făcea parte din Ungaria. Ea a fost apoi realizată în 20 Iulie 1917 de Constituanta din Iași, teci cu un an și câteva luni înainte de alipirea Ardealului. Evident după ce această provincie s'a unit cu Vechiul Regat, reforma nu putea fi evitată nici aici. E un lucru pe care compatrioții noștri trebuie să-l înțeleagă: nu era admisibil și nu (Continuare în pag. II-a)

Eveniment artistic important la Arad

Otto Walburg în ansamblul lui Wiener Kammer-spiele va veni în orașul nostru pentru a da o singură reprezentație: marele succes vienez „Der Keusche Lebemann“

Unul dintre cele mai importante evenimente artistice ale anului, în Arad, îl va forma desigur reprezentația artiștilor vienezi în frunte cu actorul Otto Wallburg care e cunoscut la noi de pe ecran ca un excelent comedian.

Publicul trebuie să știe însă că valoarea lui în teatru este neasemănat mai mare. Și de a-

ceea prevestim și la Arad un formidabil succes comediei care a fost aplaudată în două sute de seri, ea fiind creația de căpetenie a artistului Otto Wallbrug.

Reprezentația va avea loc în sala teatrului de vară, Vineri în 5 Iunie, pe lângă preturi care variază între 15 și 100 lei.

Biletele se pot reține din vreme la casieria teatrului.

Primăria Municipiului Arad

No. 14.714-1936.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria municipiului Arad,

**în ziua de 18 Iunie
1936, la orele 11
a. m.**

va ține în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59, licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru procurarea a 15 buc. grătare necesare la gurile de scurgere a canalelor pentru apa de ploaie și 15 buc. capace la camerele de control a acestor canale.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 88—110 din legea contabilității publice și potrivit normelor de licitații în vigoare.

Ofertanții cari vor participa la licitațiune vor depune, odată cu oferta (care se va înainta în dublu exemplar) și o garanție provizorie 5 la sută din valoarea ofertei în numerar ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetului de sarcini, care poate fi văzut în camera Nr. 59 a primăriei.

Arad, la 27 Mai 1936.

era nici posibil ca pe lângă aceleași nevoi sociale să se mențină în aceeași țară două regimuri agrare diametral opuse. Că bisericile ungurești, ori proprietarii unguri din Transilvania au pierdut mai mult decât bisericile românești ori proprietarii români al provinciei, e foarte firesc. Exproprierea s'a făcut dela aceia cari aveau pământ și nu românii ardeleni sunt de vină, că nu au avut ei mai mult decât maghiarii și nu au fost de vină nici guvernele românești.

În Vechiul Regat unde pământul se găsea în mâinile românilor și în ale instituțiilor românești, pământul a fost expropriat dela acestea. S'au expropriat domeniile Coroanei Regale, ale Eforiei Spitalelor, ale Academiei Române și ale celorlalte instituții culturale și sociale românești, precum au fost expropriați și marii proprietari

români.

În total au fost expropriate în Vechiul Regat 2.776.401 hectare dela români, cu 1.100.000 mai mult decât în Transilvania.

Au fost expropriați în Transilvania numai minoritarii ori numai instituțiile minoritare? Nu! S'au expropriat moșiile episcopiei unite din Oradea, chiar așa ca și ale episcopiei maghiare catolice și reformate de acolo și s'au expropriat moșiile seminarului teologic și ale mitropoliei române din Blaj ca și acele ale seminarului catolic și ale episcopiei catolice din Alba-Iulia și s'au expropriat moșiile lui Gheorghe Pop de Băsești, Alexandru Vaida, Ion Miha și Teodor Mihali, ca și acelea ale baronului Iosika ori ale contelui Bethlen. Acest lucru nu trebuie să-l uite presa maghiară.

—OBSERV.—

Întepături de condei

Du când cu furtul comis ia un simpatie avocat arădan, care îl găzduiește pe Tândărică, servitoarea avocatului, pentru a întări paza casei, se întreține cu gardienii din postul cel mai apropiat.

Am vrea să știm ce zice la chestia asta Tândărică. Nu e gelos?

Oficiosul internațional-tărănist din Arad, protestează contra faptului că ziarul „Universul” a relatat că la festivitatea sfințirii crucii martirilor a fost prezent — dintre oamenii politici — numai vice-președintele „Frontului Românesc”, neamintind cu nici un cuvânt despre internațional-tărăniștii cari — afirmative — ar fi fost și ei pe acolo.

Apoi, de! Celebrii anonimi să nu se supere, dar corespondentul „Universu-

lui” știa că francmasonii fug ca și dracul de... tămăie.

Același organ (să nu înțelegeți greșit, cu toate că și acesta e... obscen) scrie că audiența doctorului N. Lupșă, care a avut loc la o lună după ce a fost solicitată M. Sale Regelui, ar fi produs MARE FIERBERE în toate cercurile politice...

...în toate cercurile politice internațional-tărăniste, desigur.

Dl. Ion Mihalache-Coadavacii, graț la o adunătură:

— Vă promitem să luăm în discuție SERIOASĂ dezideratele muncitorilor...

Păi, ar fi și timpul să discute odată și serios.

INDIVIDU

Radio „Ardealul“

— Pe 2 lei lungime de undă —

6.30: Ora dimineții, nu mai începe cu cântecul cocoșului, deoarece în casa fiecărui om căsătorit, cântă... găina.

7: Gimnastică pentru doamne: goana după bani pentru piață.

7.30: Sfaturi gospodărești: Cum se prepară ciorba de apă chioară, după indicațiile bucătarului dela restaurantul „Mircea”.

8: Surpriza zilei: Nota de plată pentru toaletele doamnei.

13: Ora exactă: cât a fost eri pe vremea asta.

13.05: Concert de prânz: Pe ulița armenească, romanță dedicată familiei Frânghian. Cu pluta pe apă, melodie tristă, executată de orchestra „Gloria”. Soacră soacră, poamă acră, de dr. Nedeleu. Rața fantomă, de acelaș.

18: Muzică variată: Preludiu la opera „O instituție în putrefacție”, de Brutus Păcuraru. Târgul țigan, intermezzo, de Popovici-Cărămidă.

20: Lectură din volumul: „Căpăle albe, pentru zile negre”, apărut în editura „Asociației Ziaristilor și Publiciștilor Români, din Arad.

21: Muzică distractivă: Mai pune Demșorene, o abisiniană, voce de dr. Pomp. Putici. Iubito, nu-ți mai fac nimic, de Mircea Dolga. Vine trenul pleacă trenul, de dl. șef de gară. Câtece de mulțumire, de Bătrânul Strădivarius. Și am să te bat, cu scândura dela pat, melodie populară, cântată de d. col. Babescu, d-lui ing. Trimbăționi. De ce m'ați dus de lângă boala de d. N. Jercan.

22: Statul țărănesc, comedie în acte, de Mihalache cel Jan.

Primăria Municipiului Arad

Nr. 14.713-1936.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad,

**în ziua de 18 Iunie
1936, la orele 11
a. m.**

va ține în biroul Serviciului economic, camera Nr. 59, licitațiune publică cu oferte închise și sigilate, pentru procurarea cantității de 10 (zece) vagoane a 10.000 kgr. piatră brută, necesară la repararea pavajului de piatră.

Licitațiunea se va ține în

conformitate cu Art. 88—110 din legea C.P. și normele de licitații în vigoare

Ofertanții cari vor participa la licitațiune vor depune odată cu oferta, care se va înainta în dublu exemplar și o garanție provizorie de 5 la sută din valoarea ofertei, în numerar ori efecte garantate de Stat, iar oferta se va face numai în baza caetului de sarcini, care poate fi văzut în camera nr. 59. a primăriei, în orele de serviciu Arad, la 27 Mai 1936.

Din Ineu

TRANSFERARI. Noua mișcare în magistratură a cuprins și pe d-nii Aurel Precup, șef-judecător și Virgil Margescu, judecător la judecătoria rurală Ineu, cari au fost transferați, la cerere proprie, la judecătoria mixtă Arad. În locul d-ilor, Ministerul Justiției a numit pe d-nii Ioan Nagy și A. Stoicescu. Dorința locuitorilor este, ca în fruntea judecătoriei să fie numit un român și să nu mai fie condusă, ca pe vremuri, de judecător ungar.

POLITICA UNDE NU TREBUIE. Ministerul Armatei de acord cu marele Stat Major a hotărât construirea unei cazarme moderne, în Ineu, pentru unitatea militară, care o va crede de cuviință să o trimită aci, în apropierea frontierei ungurești. Populațiunea românească a primit cu multă însufleșire această veste, văzând, că Ineu este pe punctul de a-și câștiga importanța care a avut-o cândva, în trecut. Cum terenul pe care urmează a se edifica această cazarmă formează proprietatea Comunității de avere a foștilor urbariaști din Ineu, primăria comunei, printr-o însufleșire patriotică a cedat, spontan și de bună voie, un teren de 16 jug. cad. din pășunea sa de 600 jug. primită dela Stat, prin expropriere, în favorul Urbariaștilor, drept despăgubire, pentru terenul de cca 14 jug. cad. necesar cazarmei.

Aciunea de luminare a urbariaștilor, condusă de d-nii Dr. Gh. Hențiu, deputat, Gh. Petrovicu, primpretor, prof. P. Dârlea, S. Andru, notar, Dr. D. Moldovan, S. I. Georgia, Dr. I. Hărădușiu, Dr. P. Faur cât și de președintele Asociației, C. S. Preotul Const. T. Veier, precum și de un mare număr de țărani fruntași din toate grupările românești, în scopul ca numita asociațiune, să accepte acest schimb, de atacată pieziș, din josnice și anti-naționale motive politice, de către unii membrii iredonabili ai partidului, pe

drept cuvânt poreclit internațional-țărănesc-jidovesc din loc. Motivul invocat de aceștia, că ar avea trebuință de acest teren, este de adreptul copilăresc, căci nu poate fi simțită lipsa unor 14 jug. dintr'un complex de 1800 jug. cad. de cea mai bună pășunc, — și fără a lua în socoteală și avantajile materiale cari le vor avea toți locuitorii, depe urma venirii armatei aci. Deasemenea nu are nici un temei sugestia acestora, ca armata viitoare, să fie încazarmată în vechea cetate a Ineului, întrucât aceasta a căzut în ruină, este neigienică și nu corespunde cu intențiile armatei de a avea și un subsol betonat, spre a oferi adăpost locuitorilor, în cazul unui atac cu bombe.

Și de altfel, intențiunea conducătorilor este de a păstra, în afară de armată, aci și institutul medico-pedagogic, unde peste 100 de copii nenorociți își găsesc ocrotirea și instrucția necesară. Ineu a mai avut, până în anul 1930 și un gimnaziu cu patru clase, care din motive necunoscute, a fost mutat de partidul național-țărănesc, în Sântana, cu scopul de a lipsi copiii locuitorilor români de aci, dintr'un ținut curat românesc, de foloasele culturai și a-l pune la dispoziția șvabilor bogați din Sântana, cari au privirile ațintite spre... BÉKÉSGYULA. Această nedreptate făcută locuitorilor Ineuni, este pe punctul de a fi reparată și la toamnă gimnaziul ve reveni aci, de unde a plecat.

Atragem atențiunea bravilor Ineuni, ca să nu se lase manevrați din mescchine interese de club politic, de către persoane, cari nu simt nici o dragoste pentru Statul și armata românească, care a sângerat din belșug, pentru ca azi, în liniște desăvârșită, miile de plugari români, să brăzdeze în lung și lat cele 30.000 jugăre cad. a jalnicului baron L. Solymossi din Mocrea.

Huliganismul nostru

Invitație la... extremism

Zilnic citim înfuriatele izbucniri literare ale mai mult sau mai puțin sincerilor adversari ai extremismului, recte extremismelor. Că ne îndoim de sinceritatea unor spumegânzi anti-extremiști, este de explicat cu ceea că-i știu pe mulți simbriași ai condeiului, simulând o fobie integrală față de extremism, numai pentru a putea ataca mai cu succes — fără riscul de a fi taxați drept parțiali — unul dintre extremismele. (Extremismele găsindu-se la antipodi, se exclud, având direcții de mișcare deosebite: de stânga pe plan orizontal-universal iar cel de dreapta pe o axă verticală, în limite-naționale. Deci nu se întâlnesc niciodată, adecă nu se pot reconcilia.) Cei care din convingerea atacă extremismele, în mod global, o fac printrucă și-au ales drumul de mijloc, zis: „cumințe”, al centrului.

Core sunt sinceri adversari ai extremismelor?

Știm că ultimii 150 de ani se scurg sub semnul liberalismului economic, al democrației politice, al indiferentismului spiritual — adecă al libertinismului moral și metafizic. Ori iată, că apar extremismele și aduc cu sine, cel de stânga: primatul economic, ilustrat prin materialismul istoric, fidel exteriorizat în comunismul marxist; iar celălalt primatul duhului, al moralului, al transcendentalului. Ambele cer părăsirea drumului indiferenței spirituale și angajarea în extremism, sau pentru vișelul de aur, pentru stomac, sau pentru ideie, D-zeu, etc., ceea ce atrage după sine și impune o ierarhie, o demarcare, o clarificare, o selecție, o scară de valori, a ceea ce desigur nu convine individualismului liber, anarhic și desagregant al liderilor lumii vechi, cari nu pot admite stricarea rostului lor, prin impunerea primatului social, căci extremismul de orice fel ar fi aduce socialul pe primul plan, în dauna individualului. Preocuparea de individual a ținut societățile într-o viață, și la un nivel scăzut, în mediocritate; numai preocuparea de social ridică lumea deasupra terestralului, în spiritual, în Dumnezeire. Extremismul este evadarea din mediocru în aventură El facilitează afirmarea valorilor social-spirituale; valori național-positiviste sau mistice religioase.

Adevărat că extremismul are de luptat nu numai cu mediocritatea dar se luptă între olaltă cele două extremismele: dreapta cu stânga. Două religii, două poziții față de viață, două credințe, două drumuri esențial deosebite, polarizând fiecare energii și oameni.

Reancorarea în transcendental a omenirii cu ajutorul extremismului, în-

seamnă destrămarea păclei groase în care s'au complăcut oamenii ultimilor 150 de ani. Iar dușmanii cei mai feroci și mai sinceri sunt cei ce nu se gândesc decât cu groază la ce-ar putea urma odală cu ruperea pânzei și a libertinismului spiritual; o serie de conforturi sunt primejduite, o serie de beneficiari ai regimului, democratic, liberal, — în politică respective în viața economică, — vor fi despuiați de către extremismele. Iși tem potăile ciolanul, de aceea urlă și dacă nu de altceva, dar pentru a te distra în urletele și svârcolele oamenilor „cuminți”. Invităm lumea la extremism. Lumea cea tânără. La care din 2. rămâne la bunul simț al fiecăruia să știe alege, pentru a nu cădea din mediocritate, în bestial.

În special tinerii cari au totul de a pierde în lupta dintre extremism și cumințenie, adecă viața, că atâți au, sunt invitați a-și pune la loterie acest singur bun ce mai au și a-l juca cu toată frenezia sevei ce le curge prin vine; aceasta pentru a pălmuși marasmul celor ce se duc, dar nu destul de repede cum ar trebui, potrivit necesității momentului iar de schimbat nu sunt capabili a se schimba, căci este prea mare efortul, pentru puterile lor consumate în ronțait de delicii pământeste.

Tinerii au cuvântul: de o parte aventura cu riscuri și înălțim de spirit, de alta mediocritatea cu grohăitul stomacurilor pline.

Să aleagă până nu îmbătrânesc, ca să poate spune că singuri au fost făuritorii vieții lor, că singuri și-au ales drumul vieții lor.

DIMITRIE HEDEȘ

„Porunca Vremii”

(Urmare din pagina I-a)

Independențescă, reliefând strivirea personalitate a d-lui Corneliu Zelea Codreanu, sunt fiecare monografiile cele mai iubite ce se pot prezenta în câte o pagină două de ziar. S'a scris mult și frumos în aceste 60 pagini sub teroarea senzurei, fără însă a se putea scrie și mai mult și mai frumos despre acei ce sunt mai mult doriți de țară, despre titretul verde căruia i se datorate suflul nou al poporului românesc de azi.

Acest număr a fost o sărbătoare a scrisului românesc.

În 8 Iunie se va scoate o nouă ediție la care se vor mai adăuga 20 pagini.

Recomandăm călduros tuturor cititorilor noștri să-și procure acest număr din „Porunca Vremii”.

Traian Hedeș

CEASORNICE, BIJUTERII

la vechea casă de încredere

CSÁKY

vis-a-vis cu biserica lutherană.

Dr. Vasile Noveanu

Însănătoșindu-se, își reia consultațiile medicale începând cu data de **2 Iunie**

în cabinetul său din **Bulevardul Carol, 22,** etaj I — Arad

Cețiți și răspândiți

„Ardealul”

Declarațiile episcopului reformat Sulyok

Zilele acestea s'au împlinit zece ani de când bătrânul episcop Ștefan Sulyok păstorește cu multă înțelepciune și energie parohiile rămase în România din eparhia reformată a Debreținului. Cu acest prilej, venerabilul păstor a fost interviewat de un redactor al ziarului „Naplo” din Oradea. Redactorul s'a interesat de starea eparhiei, de instituțiile ei și de viața culturală a credincioșilor.

Episcopul a răspuns fără ezitări. De aceea răspunsul său e hotărât. Acest răspuns ne interesează într'un mod cu totul deosebit și pe noi. Ne interesează mai ales acum, când un nou val de insulte și calomnii se revarsă din atâtea părți împotriva țării noastre, când propaganda maghiară țipă în toate colțurile celor cinci continente, că minoritatea ungurească din România e exterminată de „valahul barbar”. Ori, episcopul Sulyok, care păstorește peste 200.000 credincioși maghiari reformați, așezați de-alungul frontierei României, dela Sighet la Orșova, o spune hotărât și demn: **Nu ne putem plânge de nimic. Progresăm pe toate tărâmurile!”**

Că dovadă a acestui progres, d-sa amintește faptul, că unul din organele de publicitate al eparhiei „Reformatus Jövö” (Viitorul reformat) se vinde în peste 8000 de exemplare, iar publicațiile „Bibliotecii refor-

mate” au atins cifra de 30.000 într'un singur an.

Episcopul reproduce datele scurt, fără a afecta și fără a exagera. Ele sunt o simplă ilustrare a declarației inițiale: **„Nu ne putem plânge de nimic. Progresăm pe toate tărâmurile!”**

Noi am putea completa datele d-lui episcop Sulyok dela Oradea. Am putea aminti, că chiar acum 15 fruntași ai clerului și mirenilor din eparhia reformată păstorită de d-sa au lansat un manifest însufletit pentru înființarea unei noi cooperative de consum și credit, cooperativă cu caracter confesional reformat — de aceea se va și numi Calvin — cu scopul de a crea posibilități de plasare a tineretului reformat și de a ajuta instituțiile de cultură reformate maghiare.

În fața acestor declarațiuni categorice venite dela un om cu competența episcopului Sulyok, ce valoare mai pot avea văicărelile propagandei dela Budapesta și chiar văicărelile anumitor cercuri ungurești din România? Realitatea a exprimat-o în fraza lapidară bătrânul episcop dela Oradea: **„Nu ne putem plânge de nimic. Progresăm pe toate tărâmurile!”**

Cu greu s'ar fi putut da un răspuns mai drastic cucuvelelor dela Budapesta și Cluj!

— Obs. —

Ignoranți, sau antidinastici?

(Urmare din pagina I-a)

Dar chestiunea se mai poate pune și în alt fel, care ar avea repercursiuni grave, deaceia atragem atenția expresă a d-lui Ion Mihalache: dacă, în conformitate cu istoria, actul ce se atribuie familiei Cantacuzino a fost piatra fundamentală a României de azi — care se confundă cu glorioasa noastră Dinastie — și dacă acest act este criticat de organul partidului naț.-țărănesc, care merge, desigur, pe linia programului acestui partid, însemnează că partidul d-lui Mihalache este antidinastic, așa cum îl acuză partidele naționaliste, și nemulțumit cu stările de azi din

țară, iar atitudinea aceasta s'a căutat să fie evidențiată tocmai acum, în preajmă asaltului ce se pregătește Capitalei de către naț.-țărăniști.

Din compătimire pentru o minte tăciună, înclinăm a crede că din cele trei ipoteze ultimă trebuie exclusă. Totuși, căzuț nu pierde din gravitate, iar noi ne facem datoria de a ține-șand pe gâturi național-țărăniști dela Arad.

Esté timpul, domnule Mihalache, să desfășezi taraba care în loc de-a aduce un serviciu partidului d-tale, nu face decât gafe. Nu de altceva, dar se pot incurca rău lucrurile...

TH. RECULESCU

VIATA SPORTIVĂ

Unirea-Tricolor—Gloria 4:1 (3:0)

BUCUREȘTI. — Arădanii au făcut o partidă slabă. În minutul 5. Ionescu deschide scorul. Urmează în m. 26 goalul lui Niculescu, iar în m. 32, cel al lui

Cârjan.

După pauză, Niculescu ridică scorul la 4, iar Dobra înscrie, după două minute, singurul punct al arădanilor.

„U”-C.A.O. 3:3 (2:2)

CLUJ. — Universitarii fac eforturi pentru a se depărta de lanterna.

Goalurile au fost marcate de:

Dragă (2) și Szaniszló, pentru „U”, iar pentru orădani: Bodolă (2) și Sziká.

Amefa-Victoria 4:1 (1:0)

ARAD. — Înfrângerea cluje-nilor se datorește exclusiv lui Fried, zis Feraru, care va trece în Amefa. Azi a jucat în mod revoltător. Tot timpul nu s'a mișcat pe teren, iar mingile pe cari avea ocazia să le paseze frumos sau să le plaseze în plasă, le strica cu tot dinadinsul. În ultimul minut a schoo-

lat încet spre poarta lui Szadovszki.

Amefa-istul fiind sigur că mingea nu e periculoasă, nu și-a dat silința să o prindă cu siguranță. Balonul i-a scăpat pe sub mână, și astfel s'a înscriș singurul punct pentru Victoria.

Pentru Amefa a marcat, de patru ori, Perneki.

Ripensia-Minierul 9:2 (4:1)

Matchul s'a jucat pentru Cupă României și au marcat pentru Ripensie: Bidea (4), Dobai

(3), Ciolac (2), iar pentru Minierul Zelenak II (2).

Gloria comb.—Victoria (Incluziv) 5:5 (3:2).

Clasamentul Diviziei A		CFR	17 7 0 10 37 38
Ripensia	18 11 4 3 50 29 26	Universitatea	18 5 2 11 25 47
AMEFA	19 10 5 4 33 21 25	Kispest—Chinezul 8:1 (3:1)	
C.A.O.	19 8 5 5 33 26 21	TIMIȘOARA. — Echipa Budapestană care va debuta azi în Arad, a învins pe timișoreni la scor.	
Gloria	19 9 2 8 41 44 20	Italia—Ungaria 2:1 (1:0)	
Juventus	16 7 3 6 33 24 17	BUDAPESTA. — Italianii au făcut o partidă excelentă. Rezultatul e real.	
Venus	16 6 5 5 34 29 17		
Chinezul	19 7 2 10 37 50 16		
Un.-Tricolor	17 6 4 7 43 42 16		
Crisana	18 6 3 9 38 37 15		
Victoria	19 6 3 10 33 51 15		

Congresul Reuniunilor de meseriași comercianți și industriași la Arad

Duminecă, 31 Maiu c.r. a avut loc un mare congres al Reuniunilor de meseriași, comercianți, industriași, și muncitori români, în localitate, în marea sală de festivități a Palatului Cultural, sub patronajul P. S. Sale dr. Andreiu Magieru, episcop al Aradului, profesor Alexandru Lapedatu ministrul cultelor și artelor, dr. Valer Pop, ministrul justiției și dr. Valer Roman, subsecretar de stat la ministerul muncii.

Programul acestui impozant con-

gres general al Reuniunilor române de diferiți breslași, a început la ora 7 dim. cu primirea oaspeților în sala Arad.

La orele 10 au participat în serviciul divin dela catedrala ortodoxă. La orele 11.30 a avut loc o sesiune festivă a congresului, care s'a ținut în Palatul Cultural.

După masă la orele 16 s'a ținut o sesiune de lucru, iar la orele 21 a avut loc un concert în sala teatrului com-

Congresul învățătorilor

Congresul învățătorilor din Arad și județ, a avut loc în sala festivă a primăriei.

Seara a vut loc un concert în Palatul cultural, apoi s'a desfășurat în sala „Crucea Aibă”.